

[Alfred Bøgh.]

Siden spørgsmålet om den skæve byrdefordeling blev rejst, er nødvendigheden af en snarlig løsning blevet mere og mere åbenbar. Den omstillingsproces — strukturændring, som man også siger — som store dele af befolkningen gennemgår, er mere omfattende og dybtgribende, end ret mange for få år siden forestillede sig, og den er langt fra tilendebragt. Tilværelsen i landdistrikterne er ændret totalt, ungdommen har i meget stort tal søgt andre erhvervsmuligheder. I landsbyen er antallet af erhvervsdrivende uden for selve landbrugets kreds i hurtig dalen. Den lille skole er nedlagt, det lille mejeri er nedlagt, den lille handelsvirksomhed er nedlagt i masser af tilfælde og den lille håndværksvirksomhed ligeså. Det er i virkeligheden en så stor omstillingsproces, der foregår, med så store menneskelige og psykologiske virkninger, at man har svært ved rigtig at forestille sig, hvor dybtgående den er.

De økonomiske virkninger viser sig bl. a. i skattetrykket. I de landkommuner, hvor afvandringen sker, formindskes de kommunale udgifter ikke i takt med de manglende skatteindtægter, og så stiger skattetrykket til bristepunktet. Omvendt er det for adskillige af de kommuner, der modtager tilflyttere, svært at følge med for at løse de mest presserende af de opgaver, der er en følge af en voldsom befolkningstilvækst. Også her er der vanskeligheder, ikke mindst i de kommuner omkring de større byer, hvor der er sket en voldsom udvikling i de senere år, og hvor nogle steder befolkningens indkomster og dermed muligheden for at udskrive en tilstrækkelig indkomstskat ikke helt har kunnet stå mål med de nødvendige opgaver, der er skabt af den hastige udvikling.

Det forskellige skattetryk kan læses af Statistiske Efterretnings tabeller over kommuneskatten i 1967-68, og for dem, der har interesse i at se det, kan jeg nævne, at de findes i nr. 49 af 9. oktober i år. Indenrigsministeren har sikkert studeret disse tabeller. Der er grundskyldpromiller op til 47, og der er beskatningsprocenter op til 25-30, og det endda hvor det laveste personfradrag er anvendt. Se, det kan man læse af de nævnte tabeller, men man kan ikke læse, hvilke indkomststørrelser disse

skatter er pålignet, man kan ikke læse, hvilke restancer både skatteyderne og kommunernes administration har at slås med, og man kan ikke læse, hvilke opgaver disse kommuner af nød og trang må lade ligge.

Med baggrund i disse bemærkninger må der være en almen interesse i at spørge ministeren om, hvad han kan oplyse om virkningen af den gældende byrdefordeling stat og kommuner imellem og kommunerne indbyrdes imellem, når henyn tages til det forskellige indkomstgrundlag i de enkelte kommuner.

Med den samme begrundelse må det være helt naturligt at spørge ministeren, hvad han agter at foretage sig til en generel løsning af denne skæve byrdefordeling. Jeg er helt sikker på, at der vil blive lyttet til ministerens svar med stor opmærksomhed langt ud over de særlig kommunalt interesserede kredse. Jeg håber, at ministeren vil kunne give positive oplysninger om resultater fra byrdefordelingsudvalget og også om sin egen stilling til problemerne.

Der må være den samme interesse vedrørende forespørgsels punkt 3: Hvilke midlertidige foranstaltninger agter ministeren at foreslå af hensyn til de vanskeligst stillede kommuner i tiden, indtil en generel ordning kan træde i kraft? Det er helt åbenbart, at en hel del kommuner står over for store likviditetsvanskeligheder, der kræver hurtig indsats. Der er en række kommuner, der har så høj en beskatning, at det næppe lader sig gøre at øge skatterne, for så stiger restancerne, og ministeren er sikkert klar over, at det også er vanskeligt for ikke at sige umuligt at gå lånevejen.

Det har ved andre lejligheder været påpeget her i tinget, at bestemmelsen om, at kommunale indkomstskatter ikke kan fradrages ved skatteopgørelsen, forværrer stillingen for de dårligst stillede kommuner. Jeg kan her minde om, at venstre i foråret stillede ændringsforslag om, at fradragretten skulle bibeholdes, og et lignende ændringsforslag vil vi stille nu ved ligningslovens behandling. Sidst blev ændringsforslaget stemt ned af regeringen, SF og liberalt centrum. Det håber jeg ikke vil blive tilfældet, når vi nu kommer med forslaget på ny. Finansministeren fastholder imidlertid sin stilling til dette spørgsmål og har ud-